

ГОДИШЊЕ ИСТРАЖИВАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА

2019

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА ЗА ПУБЛИКАЦИЈЕ, ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ И ПОВЈЕРЉИВОСТ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА: Владан Сибиновић

ПРИПРЕМА РУКОПИСА: Нада Шобот, Лазо Шегрт, Бранислав Гојковић, Данијела Савановић Вебер, Татјана Бањац Живковић

ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА И КОРИЦЕ: Владан Сибиновић

Прилог: Кодна листа усјева - наставак

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
500	Грожђе
501	Стоно грожђе
502	Сорте грожђа за про. квал. и висококв. вина
503	Грожђе за остала вина
600	Крмно биље
601	Жита пожњевена у зеленом стању
602	Силажни кукуруз
603	Дјетелина и смјеса дјетелина
604	Луцерка
605	Грахорица
606	Сточни грашак
607	Траве и смјесе трава (укључујући љуљ)
608	Травно дјетелинске смјесе
609	Сточна репа
610	Сточни кељ
611	Слатки лупин
699	Остало крмно биље
700	Травњаци
701	Сијено ливада
800	Ароматично, медицинско и зачинско биље
801	Лаванда
802	Камилица
803	Кадуља

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
804	Нана
805	Рузмарин
806	Босиљак
807	Ловор
808	Смиље
809	Матичњак
899	Остало аром.медиц. и зачинско биље
900	Енергетски усјеви-Усјеви за обн. изв. ен.
901	Сви енергетски усјеви
1100	Расадници
1101	Воћни (укључујући јагодичасто и боб.воће)
1102	Лозни
1103	Цвијећа и украсног биља
1104	Расад поврћа(ук. јагоде, диње и лубенице)
1105	Расад дувана
1106	Расад смиља
1200	Цвијеће, украсно биље и украсно дрвеће
1201	Цвијеће и украсно биље
1202	Божично и украсно дрвеће

САДРЖАЈ

I	ОПШТЕ НАПОМЕНЕ.....	5
1.1	УВОД.....	5
1.2	ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ.....	5
1.3	ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОЈМОВА И ИЗРАЗА.....	5
1.4	ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА И ОБУХВАТ.....	5
1.4	РЕФЕРЕНТНИ ДАН И ПЕРИОД АНКЕТИРАЊА.....	6
1.5	ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ.....	6
1.6	ЗАШТИТА ПОДАТАКА.....	6
II	ОРГАНИЗАЦИЈА И СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ.....	6
2.1	ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ АНКЕТАРА.....	6
2.2	ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КОНТРОЛОРА.....	8
2.3	ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КООРДИНАТОРА.....	9
III	УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ АНКЕТНОГ УПИТНИКА.....	9
3.1	ТЕХНИКА ПОПУЊАВАЊА УПИТНИКА.....	9
3.2	ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА.....	9
	ПОГЛАВЉЕ 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ.....	9
	ПОГЛАВЉЕ 2. КОРИШЋЕНО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ НА ГАЗДИНСТВУ.....	11
	ПОГЛАВЉЕ 3. БИЉНА ПРОИЗВОДЊА.....	13
	ПОГЛАВЉЕ 4. БРОЈНО СТАЊЕ СТОКЕ И СТОЧНА ПРОИЗВОДЊА.....	17
	ПОГЛАВЉЕ 5. ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ.....	24
	ПОГЛАВЉЕ 6. ЗАКУП ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА.....	26
	ПОГЛАВЉЕ 7. РАДНА СНАГА НА ГАЗДИНСТВУ.....	26
IV	РАД НАКОН ЗАВРШЕНОГ АНКЕТИРАЊА.....	28
4.1	Анкетар.....	28
4.2	Контролор.....	28
	Прилог: Кодна листа усјева.....	29

1) Укључује и пшеницу која је намијењена за производњу сјемена

2) Укључује и кукуруз који је намијењен за производњу сјемена

3) Укључује и кромпир који је намијењен за производњу сјемена

ПРЕДГОВОР

Анкета „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава 2019“ (у даљем тексту Анкета) - образац ГИПГ- ППЛ и образац ГИПГ - ПЛ, статистичко је истраживање које се спроводи једном годишње, у децембру, и чије спровођење на терену траје двије седмице.

Прикупљени подаци односе се на засијане површине и остварену производњу ратарских култура, поврћа, воћа и грождја, планове сјетве за наредну годину, бројно стање стоке и сточну производњу, клање стоке на газдинству, производњу и употребу млијека на газдинству, радну снагу, вриједност и површину закупљеног пољопривредног земљишта.

Јединица посматрања у овој Анкети јесте породично пољопривредно газдинство које је изабрано у узорак методом случајног избора, као и газдинства правних лица и предузетника чији је обухват потпун.

За спровођења ове Анкете припремљени су одговарајући упитници и Методолошко упутство, које садржи неопходна методолошка објашњења, упутство за попуњавање обрасца, као и обавезе свих учесника у Анкети.

Период прикупљања података је од 1. до 15. децембра текуће године. Почетак анкетирања је 1. децембар, ујутро.

Приликом припреме упитника и Методолошког упутства коришћене су статистичке норме садржане у ЕУ регулативама, методолошким упутствима, препорукама и објашњењима Евростат-а, а у циљу добијања међународно упоредивих података.

Прилог: Кодна листа усјева

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
100	Жита за зрно
101	Пшеница ¹⁾
103	Раж
104	Јечам
105	Зоб
106	Кукуруз за зрно ²⁾
108	Тритикале
109	Хелда
110	Суражица
111	Просо
112	Сирак
199	Остала жита
200	Индустријско биље
201	Уљана репица, зрно
202	Соја, зрно
203	Сунцокрет, зрно
204	Дуван, суви лист
205	Шећерна репа, коријен
206	Хмељ
299	Остало индустријско биље
300	Поврће, диње, лубенице и јагоде
301	Кромпир ³⁾
303	Пасуљ, махуна
304	Грашак, махуна
305	Пасуљ, зрно
306	Грашак, зрно
307	Бијели лук
308	Црни лук
309	Купус
310	Кељ
311	Карфиол
312	Цвекла
313	Шаргарепа
314	Спанаћ
315	Зелена салата под заштитом
316	Зелена салата на ораници
317	Парадајз за свјежу упот. под заштитом
318	Парадајз за свјежу упот. на ораници
319	Парадајз за прераду на ораници
320	Паприка под заштитом
321	Паприка на ораници
322	Краставац под заштитом
323	Краставац на ораници
324	Блитва
325	Тиквице

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
326	Тиква
327	Целер
328	Першун
329	Патлиџан
330	Праса
331	Лећа
332	Ротквице
333	Раштика
334	Диња
335	Лубеница
336	Јагоде под заштитом
337	Јагоде на ораници
338	Брокула
339	Прокула
399	Остало поврће
400	Воће
401	Јабuka
402	Крушка
403	Шљива
404	Трешња
405	Вишња
406	Дуња
407	Бресква
408	Нектарине
409	Кајсије
410	Орах
411	Љешњак
412	Бадем
413	Кестен
414	Смокве
415	Киви
416	Лимун
417	Мандарине
418	Маслине, стоне
419	Маслине за уље
420	Боровнице
421	Купине
422	Малине
423	Рибизле црне и црвене
424	Аронија
425	Брусница
426	Нар
427	Дуд
499	Остало воће

боловања), а који траје 8 часова. Под повремено и сезонски ангажованим лицима сматрају се лица која су повремено радила на пољопривредном газдинству у референтном периоду.

У колону 1 се уписује укупан број радних часова утрошених на пољопривредном газдинству у референтном периоду, а у колону 2 уписује се укупна вриједност која је плаћена у новцу и у натури, изражено у КМ.

IV РАД НАКОН ЗАВРШЕНОГ АНКЕТИРАЊА

4.1. Анкетар

Када обиђе сва додијелена газдинства и за свако газдинство са Листе исправно попуни Упитник (без грешака и са попуњеним обавезним пољима), анкетар је завршио анкетање.

По завршетку анкетања свих газдинстава са Листе, а најкасније до 15. децембра, анкетар предаје контролору преостале упитнике који су попуњени након последње контроле. Заједно са упитницима, анкетар је дужан да преда контролору и овлашћење, Листу газдинстава и Методолошко упутство за анкетање.

Такође, анкетар је дужан да потпише радни лист контролора, чиме потврђује број исправно попуњених упитника у Анкети.

4.2. Контролор

Контролор је дужан да спроведе контролу попуњених упитника и изврши њихов пријем уколико се увјери у исправност и комплетност. У супротном, исправља грешке заједно са анкетаром или враћа анкетара у поновни обилазак газдинства. Контролор је дужан и да након завршетка анкетања тј. у фази обраде података, уколико се за то укаже потреба, контактира носиоца газдинства у циљу контроле и исправке појединих података.

Након завршеног анкетања од стране свих додијелених анкетара и провјере цјелокупног материјала (исправљене све грешке у Упитницима), контролор је дужан да организује враћање опреме (овлашћење, Листа газдинстава, Методолошко упутство за анкетање) и потписивање радног листа.

Опрему, као и потписани радни лист на основу кога се врши исплата, контролор враћа Заводу у року од седам дана по завршетку анкетања.

I ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

1.1 УВОД

“Годишње истраживање пољопривредних газдинстава 2019“ представља основно истраживање у области статистике пољопривреде. Овим истраживањем обезбјеђују се подаци о пољопривредним површинама по категоријама коришћења земљишта, површинама под појединим усјевима, годишњој биљној производњи, бројном стању стоке, сточној производњи, производњи и употреби кокошијих јаја и млијека (све врсте млијека – кравље, овчије и козије), закупу пољопривредног земљишта и радној снази на газдинству.

Добијени подаци обезбједиће основу за функционисање система статистике пољопривреде, као и за креирање одговарајуће аграрне политике.

1.2. ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ

Ово истраживање спроводи се у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 85/03), Статистичким програмом Републике Српске за период 2018 – 2021 (“Службени гласник Републике Српске” број 21/18) и годишњим Планом рада Републичког завода за статистику за 2019. годину.

1.3. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОЈМОВА И ИЗРАЗА

Пољопривредно газдинство представља самосталну јединицу у техничком и економском смислу, која има јединствено управљање и која обавља пољопривредне дјелатности, било да је у питању главна или секундарна дјелатност газдинства. Газдинства могу бити породична пољопривредна газдинства и правна лица/предузетници (пољопривредна предузећа и задруге).

Породично пољопривредно газдинство (породично газдинство) јесте свака породична или друга заједница лица која заједно станују и заједнички троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба (укључујући самачко домаћинство), чији се чланови (један или више) баве пољопривредном производњом, било као примарном, било као секундарном активношћу, која има јединствено управљање, заједнички користи средства за производњу (земљиште, машине, објекте) и рад својих чланова, чији је носилац физичко лице.

Пољопривредна газдинства правних лица и предузетника су:

- Привредна друштва, земљорадничке задруге, као и други облици организовања са статусом правног лица и предузетници регистровани у Регистру привредних субјеката, који претежно обављају дјелатност пољопривредне производње,
- Привредна друштва, земљорадничке задруге, као и други облици организовања са статусом правног лица и предузетници регистровани у другој непољопривредној дјелатности који имају организационе дијелове у којима се обавља дјелатност пољопривредне производње.

Локација газдинства је мјесто на коме се одвија цјелокупна пољопривредна производња или њен главни дио. То је обично мјесто на коме се налазе пољопривредни објекти/зграде намијењени за пољопривредну производњу (нпр. објекти за смјештај стоке, стакленик, хладњача за смјештај пољопривредних производа, највећи административни центар и сл.) или највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта.

Носилац породичног газдинства је особа (физичко лице) која је економски и законски одговорна за рад газдинства и на чије име функционише дотично газдинство, односно особа која преузима ризике рада.

Управник или менаџер на газдинству је лице одговорно за дневно доношење и спровођење производних и финансијских одлука у вези са газдинством.

1.4. ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА И ОБУХВАТ

Јединице посматрања у оквиру овог анкетног истраживања јесу пољопривредна газдинства лоцирана на територији Републике Српске која се баве пољопривредном производњом и налазе се у Адресару пољопривредних газдинстава.

Из Адресара (статистичког оквира), методом случајног узорка, је изабран репрезентативни узорак од 3,6% породичних пољопривредних газдинстава (5.287) која ће бити обухваћена анкетним истраживањем. Сва газдинства правних лица и предузетника су обухваћена анкетним истраживањем. Прије избора узорка извршено је дјелимично ажурирање Адресара на основу резултата претходних статистичких истраживања и административних регистара.

1.4. РЕФЕРЕНТНИ ДАН И ПЕРИОД АНКЕТИРАЊА

Годишње истраживање пољопривредних газдинстава спроводи се у периоду од 1. до 15. децембра 2019. године.

Референтни дан (1. децембар 2019. године) односи се на податке о броју стоке.

Референтни период (од 1. октобра 2018. до 30. септембра 2019. године) односи се на податке о коришћењу пољопривредних површина и производњи биљних усјева.

За податке о:

- Производњи млијека, меда, кокошијих јаја и клању стоке на газдинству,
- Билансу/промету стоке,
- Радној снази на газдинству,

референтни период је 1. децембар 2018. до 30. новембар 2019. године.

За податке о промету пољопривредног земљишта референтни период је од 1. јануара до 31. децембра 2019. године.

1.5. ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ

За реализацију Анкете „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“ користиће се сљедећи методолошки инструменти:

- Листа пољопривредних газдинстава (Образац ГИПГ – ЛГ),
- Упитник за Годишње истраживање пољопривредних газдинстава (Образац ГИПГ),
- Методолошко упутство за спровођење „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“,
- Кодна листа усјева (саставни дио Методолошког упутства),
- Писмо за газдинство о спровођењу анкете,
- Овјерено овлашћење и акредитација за анкетара,
- Изјава анкетара о повјерљивости података,
- Извјештај анкетара о току анкетања (Образац ГИПГ - А),
- Извјештај контролора о току анкетања (Образац ГИПГ – К),
- Извјештај координатора о извршеним контролама рада на терену (Образац ГИПГ – С).

1.6. ЗАШТИТА ПОДАТАКА

Лични и други подаци прикупљени у Анкети представљају службене статистичке податке и као такви користиће се искључиво у статистичке сврхе и неће се објављивати као појединачни, односно подлијежу посебној заштити, која ће бити обезбијеђена у свим фазама реализације анкете.

Непосредни извршиоци дужни су да поступају у складу са Законом о статистици Републике Српске и Законом о заштити личних података и да податке до којих долазе у току анкетања чувају као пословну тајну.

II ОРГАНИЗАЦИЈА И СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ**2.1. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ АНКЕТАРА**

Најодговорнији дио посла имају анкетари, јер од њиховог савјесног рада зависи и успјех овог истраживања. Анкетари су задужени да методолошки исправно прикупе податке од пољопривредних газдинстава и да их на исправан начин упишу у Упитник, водећи рачуна о повјерљивости индивидуалних података.

Рад анкетара прије одласка на терен

Прије почетка спровођења истраживања сваки анкетар мора да присуствује обуци коју организује Републички завод за статистику Републике Српске. На обуци ће анкетар бити упознат са начином рада и методологијом спровођења истраживања. Такође, на обуци, анкетар ће добити потребан анкетни материјал, као и бројеве контакт телефона ради евентуалних додатних обавјештења и инструкција.

- Организацију и менаџмент (куповина, продаја, рачуноводство и др.),
- Рад на пољу (орање, сакупљање сијена, жетва итд.),
- Гајење животиња (припрема, дистрибуција хране, мужа, брига о животињама итд.),
- Послове одржавања (зграда, машина, инсталација итд.),
- Сопствени транспорт—обављен од стране радне снаге газдинства за потребе газдинства,
- Све неодојиве непољопривредне секундарне активности (производња вина и маслиновог уља из властитог грожђа и маслина).

Рад на газдинству искључује:

- Рад за потребе домаћинства (кућни послови) носиоца газдинства или чланова његове породице,
- Рад у шуми, послови у лову, рибарству или узгајању рибе без обзира да ли се обављају на газдинству или не (уколико се ови послови не могу измјерити посебно, укључују се у рад на газдинству),
- Одвојиве (посебне) непољопривредне секундарне активности, нпр. обрада пољопривредних производа на газдинству (сирење, прерада воћа и сл.),
- Све непољопривредне активности (шумарство, рибарство итд.) и неке друге корисне (профитабилне) активности обављене од стране носиоца или радне снаге газдинства.

Чланови пољопривредног газдинства и стално запослени

Носилац газдинства је физичко лице, група физичких лица или правно лице за чији се рачун и на чије име се води газдинство, а који је законски и економски одговоран за газдинство, тј. преузима економски ризик за газдинство.

Остали чланови пољопривредног газдинства су чланови породице и рођаци носиоца газдинства (супружник, дјеца, родитељи, фамилија стечена браком носиоца газдинства или чланова његове породице/родбина од супружника, зет, снаха, усвојени чланови), као и браћа и сестре носиоца газдинства, који су укључени у свакодневне активности на газдинству, без обзира на то да ли станују на газдинству и без обзира на то да ли су за свој рад на газдинству на неки начин плаћени или не.

Стално запослени на газдинству су сва лица која редовно, сваке седмице у референтном периоду, обављају рад на газдинству. У ову групу се укључују и лица која су редовно обављала послове у току једног дијела периода, а која нису била у могућности да раде читав период због било којег од сљедећих разлога: специјални услови производње на газдинству (специјализовани послови који се обављају одређени број мјесеци у години, као што је товљење стоке, узгој винове лозе и др.), одсуство због одмора, стручног оспособљавања, болести, несреће и сл.

У тебелу се уносе активности које се обављају за накнаду (плата, надница или друга врста плаћања укључујући и плаћање у натури, према врсти пружене услуге), као и активности које се обављају без накнаде.

У колони 1, у првом реду, уписују се подаци о носиоцу газдинства. У редове од 2 до 10 уписани су редни бројеви лица од 1 до 9 који се односе на лица која су радно ангажована на газдинству. У ове редове уписују се подаци за остале запослене чланове газдинства и стално запослена лица (без обзира на сродство са носиоцем газдинства).

У колону 2 уписује се укупан број радних дана потрошених у референтном периоду, искључиво за пољопривредне активности.

У колону 3 уписује се просјечан број радних часова у радним данима, потрошених искључиво на пољопривредне активности.

У колону 4 уписује се одговарајући број, према начину плаћања рада на газдинству:

- 1 - неплаћено,
- 2 - плаћено у новцу,
- 3 - плаћено у натури и
- 4 - плаћено у новцу и натури.

Табела 7.2. ПОВРЕМЕНО И СЕЗОНСКИ АНГАЖОВАНА ЛИЦА НА ГАЗДИНСТВУ
(од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

Лица која нису стално запослена су она која нису радила сваке седмице на газдинству, у референтном периоду. Радни дан ових лица је сваки дан рада који је плаћен било којом врстом надокнаде (без слободних дана и

- 1 kg тврдог сира = 10 - 12 литара млијека,
- 1 kg кајмака = 8 литара млијека,
- 1 kg павлаке = 5 литара млијека,
- 1 kg путера (маслаца) = 22,5 литара млијека,
- 1 kg јогурта или киселог млијека = 1 литар млијека.

Одступања од приказаних норматива могућа су у зависности од врсте и квалитета сировог млијека.

ПОГЛАВЉЕ 6. ЗАКУП ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

Табела 6.1. ЗАКУП ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА (од 1. јануара 2019. до 31. децембра 2019.)

У Табелу 6.1. уписују се подаци о површини и вриједности пољопривредног земљишта узетог у закуп. Закуп земљишта се искључиво односи на коришћено пољопривредно земљиште (оранице, воћњаке, винограде, ливаде и пашњаке) у 2019. години.

Напомена: *Закуп пољопривредног земљишта укључује уговорне односе, пуномоћи и др. али и слободне погодбе без правних и писаних доказа.*

За одређене категорије земљишта (оранице – са/без система за наводњавање, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци – редови 1-6) у колону 1 уписује се укупна површина земљишта која је закупљена у 2019. години, изражена у дунумима. У колону 2 уписује се укупна вриједност плаћена за земљиште које је узето у закуп, изражена у КМ и заокружена на цијели број.

Уколико је газдинство у 2019. години обавило закуп земљишта у природи/у виду трампе, уписује се процијењена вриједност трампе, роба или услуге у КМ такође у колону 2.

Примјер: Породично пољопривредно газдинство је узело у закуп земљиште површине 10 дунума од стране другог пољопривредног газдинства; по договору или уговору, газдинство је за годину дана дужно дати закуподавцу три овце. У том случају уписује се вриједност три овце изражене у КМ (нпр. вриједност једне овце = 100 КМ X 3 = 300 КМ).

Уколико је закупнина договорена за више роба или услуга, изразити све у једном износу (вриједност свих роба и/или услуга). Уколико је закупнина пољопривредног земљишта договорена на више година, изразити вриједност закупа само за 2019. годину.

Из вриједности закупа пољопривредног земљишта треба искључити:

- Права везана за земљиште,
- Повратни ПДВ,
- Закуп (ренту) настао унајмљивањем/изнајмљивањем стамбених зграда или других објеката који се налазе на закупљеном земљишту и било какве друге трошкове везане за некретнине осим пољопривредног земљишта (текуће одржавање зграда, осигурање зграда, амортизација објеката, трошкови унајмљивања нерезиденцијалних зграда за пословну употребу итд.).

ПОГЛАВЉЕ 7. РАДНА СНАГА НА ГАЗДИНСТВУ

Табела 7.1. ЧЛАНОВИ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, СТАЛНО ЗАПОСЛЕНИ И УТРОШЕНИ РАД (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

Радна снага

Радну снагу на газдинству чине сва лица која имају 15 и више година старости, а која су обављала посао на газдинству у референтном периоду. Такође, сва лица која су испунила услове за пензију, а која настављају да раде на газдинству, укључују се у радну снагу. Носилац газдинства који не обавља посао на газдинству евидентира се у Упитнику, али се не рачуна у укупну радну снагу.

Рад на газдинству

Рад на газдинству укључује:

На самој обуци, контролори ће уручити анкетарима сљедеће документе и материјале:

- Листа пољопривредних газдинстава (у даљем тексту Листа),
- Анкетне упитнике за пољопривредна газдинства (Образац ГИПГ-ППГ и Образац ГИПГ - ПЛ),
- Методолошко упутство за спровођење „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“,
- Писмо за газдинство о спровођењу анкете,
- Овјерено овлашћење и акредитација за анкетара,
- Изјаву анкетара о повјерљивости података,
- Извјештај анкетара о току анкетирања (образац ГИПГ - А).

У циљу што боље припреме за спровођење истраживања, анкетар је обавезан да након обуке, прегледа и проучи добијени анкетни материјал и да заједно са контролором провјери да ли је материјал комплетан.

Рад анкетара на терену

Непосредно прије почетка рада на терену, анкетар се упознаје са Листом пољопривредних газдинстава. *Анкетар је дужан да анкетира сва газдинства са Листе.*

Листа пољопривредних газдинстава садржи сљедеће податке за пољопривредна газдинства: идентификацију пољопривредног газдинства, име и презиме носиоца газдинства, назив општине/града и насељеног мјеста, његову адресу и телефон, као и податке о локацији газдинства (назив општине/града и насељеног мјеста). Ако је у оквиру Листе наведен број телефона газдинства, најбоље је да анкетар најави своју посјету газдинству.

По упознавању терена, на основу Листе газдинстава и у сарадњи са контролором, анкетар треба да уради план анкетирања, тако да не испусти ниједно одабрано пољопривредно газдинство са Листе. Анкетар не мора да се придржава редослиједа газдинстава са Листе, али је дужан да оде у свако газдинство са листе, без обзира на то колико времена и труда изискује да га анкетира.

По доласку у газдинство, анкетар је дужан да покаже идентификацију и да објасни разлог свог доласка, наглашавајући да је ријеч о прикупљању података искључиво у статистичке сврхе и да се анкетирају само одабрана газдинства, као и да ће се подаци користити у циљу праћења развоја пољопривредне производње на територији Републике Српске.

Одговоре на питања из Упитника тражити од носиоца газдинства, његовог супружника или другог, релевантног, пунољетног члана газдинства који је упућен у производне карактеристике газдинства. У случају да се не оствари контакт са члановима газдинства из првог покушаја, потребно је направити још двије посјете у различито вријеме.

У случају појаве грешака током анкетирања, потребно је прецртати погрешни податак и видно написати исправни податак или користити нови Упитник. У току свог рада на терену, анкетар је обавезан да се придржава правила датих у овом Методолошком упутству, као и инструкција добијених на обуци.

Када почне анкетирање треба се придржавати сљедећих упутстава:

- Одвојити довољно времена за анкетирање,
- Избјегавати сваки разговор или став који би могао водити у дискусију са саговорником, односно држати се само теме из Анкете,
- Избјегавати што је више могуће, анкетирање у присуству лица које није члан газдинства, јер би испитаник могао дати другачије одговоре у присуству другог лица,
- Не налазити се изненађеним било којим одговором испитаника,
- Стриктно се придржавати редослиједа и форме питања из Упитника,
- Читати питања без икаквог вршења утицаја на испитаника и сугерисања могућих одговора (нпр. „Јел' тако да вршите клање стоке на имању?“),
- Увијек оставити испитанику довољно времена да одговори на постављено питање,
- Ако испитаник не разумије, објаснити му пажљиво који је циљ питања, пазећи при томе да се ни на који начин не измени смисао питања,
- На самом крају анкетирања, пажљиво провјерити Упитник да нема пропуштених одговора или одговора уписаних на погрешном мјесту. У случају да их буде искористити присуство испитаника да се исправе. Имати на уму да ће контролор још једном провјерити Упитник, тако да ће анкетар, у случају испуштених или погрешно уписаних одговора, морати још једном посјетити то газдинство и исправити грешке,
- Анкетирање завршити захваљивањем испитанику за пружене информације, за вријеме и труд који је уложио, имајући у виду могућу потребу поновног доласка у газдинство.

Анкетар попуњава Упитник на основу изјаве носиоца газдинства или другог члана газдинства који је упућен у пословање газдинства. За евентуалне напомене и објашњења за уписане податке, анкетар може да користи простор на посљедњој страни Упитника (напомена). Анкетар обавезно, по завршетку анкетирања, уписује своју шифру, име и презиме, те вријеме завршетка анкетирања.

За додатна објашњења или евентуалне проблеме који се могу појавити у току рада, анкетар се може обратити свом контролору. Анкетар је дужан да се на свака 3 дана састане са контролором и до тада попуњене упитнике преда на контролу. Контролор ће спровести контролу упитника и извршити њихов пријем уколико се увјери у њихову исправност и комплетност. У супротном, исправља грешку заједно са анкетаром или враћа анкетара у поновни обилазак газдинства.

Анкетар треба да се понаша у складу са сљедећим правилима:

- Да обавља анкетирање путем личних посјета газдинствима у циљу прикупљања информација,
- Да предаје контролору испуњене Упитнике према претходно утврђеном плану предаје са правилно унесеним информацијама,
- У случају када не пронађе изабрано газдинство, да обавјести о томе контролора,
- Одлази у посјете газдинству пристojно одјевен и да се понаша максимално професионално, јер је то значајан аспект сарадње газдинства и осигурање квалитетних података,
- Не смије да промијени ниједну информацију коју добије од испитаника, изузев ако је заједно са испитаником утврдио да се ради о грешци,
- Информације које пружа испитаник су повјерљиве и не смију се коментарисати нити показивати другима, изузев контролору или другом особљу ангажованом на Анкети,
- Када се обављају разговори са испитаницима не треба да води друга лица која нису чланови радног тима Анкете,
- Да не врши притисак на испитанике, нити да их наводи на одговаре, давањем лажних обећања и информација,
- Сав анкетни материјал мора да преда контролору без икакве измјене или уништавања.

Када се контактирају изабрана газдинства, анкетар би требао тражити да разговара са носиоцем изабраног газдинства. Треба културно и пријатељски поздравити то лице, потом се представити и показати акредитацију, укратко објаснити сврху и значај Анкете и потребу да испитаник газдинства сарађује у Анкети „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“.

Обавезно нагласити да су подаци који се прикупљају повјерљиви. Ово истицање повјерљивости је од кључне важности да би се избјегао сваки страх од злоупотребе датих података. Сви подаци користе се искључиво у статистичке сврхе. Подаци који би на било који начин појединачно идентификовали било која лица или газдинство ће бити заштићени. Треба нагласити да је ово регулисано и постојећим Законом о статистици Републике Српске (Закон о статистици Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске“, број 85/2003).

Анкетар предаје свом контролору Извјешај (Образац ГИПГ - А) у траженој форми о обављеном теренском раду. Након што се у потпуности заврши теренски рад, анкетар обавезно враћа контролору сва задужена документа и материјале.

2.2. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КОНТРОЛОРА

Контролори су лица која су одговорна за рад на терену, а нарочито за усмјеравање и координацију рада анкетара, те временски и методолошки исправно спровођење свих анкетних активности.

Послови и задаци контролора су:

- Обезбиједити адекватан простор у статистичким просторијама за обуку анкетара као и простор за чување попуњених упитника,
- Извршити обуку анкетара и предати им сав материјал током обуке,
- Уручити анкетарима акредитације и овлашћења,
- Организовати потписивање уговора са анкетарима,
- Надzirати рад анкетара током теренског рада путем телефона и контрола на терену у циљу процјене да ли су упитници исправно попуњени у складу са методологијом водећи рачуна да сви анкетари буду равномјерно контролисани. Контроле на терену спроводе се на сличан начин, тако да сви анкетари буду контролисани током периода теренског рада,
- Пружати анкетарима методолошка упутства и рјешавати дилеме у случају двосмислених одговора,

Употријебљене количине млијека на газдинству, као и продате количине односе се само на сирово млијеко (кравље, овчије и козије млијеко) из сопствене производње.

Употријебљене количине млијека се уносе у литрима. Ако испитаник располаже подацима у килограмима, неопходно их је претворите у литре (дијелити са фактором 1,03).

Потрошња млијека за исхрану на газдинству

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода, а потом потрошена за људску исхрану на газдинству (млијеко за пиће). Не рачуна се млијеко прерађено у млијечне производе.

Продаја млијека мљекарама, задругама и другим регистрованим откупљивачима

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода и продата мљекарама, задругама или неким другим регистрованим купцима млијека.

Непосредна продаја млијека

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода, а које је газдинство продало директно на тржишту (на самом газдинству, тржници, пијаци, на сајмовима или другим догађајима) или је искоришћено за сеоски туризам као напитака. Уписују се и оне количине млијека које су поклоњене, дониране или дате као надокнада за обављени посао на газдинству. Не рачуна се обрађено млијеко.

Употреба млијека за исхрану стоке

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода и искоришћена за исхрану стоке. Рачуна се само она количина млијека која је намужена, а затим искоришћена за исхрану стоке, укључујући и колострум. Млијеко које је посисано од стране подмлатка не узима се у обзир.

Млијеко прерађено на газдинству

Уписују се количине млијека (у литрима) које су произведене на газдинству током референтног периода, а које су на самом газдинству прерађене у млијечне производе. Уносе се само оне количине млијека које су се прерадиле у готове млијечне производе.

У количине прерађеног млијека унесите количину у одговарајућем реду према врсти млијека и производа у који је млијеко прерађено:

- у сир,
- у кајмак,
- у павлаку,
- у маслац (путер),
- у друге млијечне производе (јогурт, кисело млијеко и др.).

Губици и разлике

Уписују се количине млијека (у литрима) које су произведене на газдинству током референтног периода, а које из било ког разлога нису искоришћене (нпр. кварење млијека током прераде, млијеко које је због неисправности или другог разлога просуто и сл.).

Укупна потрошња млијека

Уписује се укупна количина млијека (у литрима) која је утрошена од стране газдинства током референтног периода, кроз различите облике потрошње (збир количина млијека приказаних у редовима од 1 до 10). Укупна потрошња појединих врста млијека (ред 11) мора да одговара укупној производњи те врста млијека, оствареној током референтног периода и приказаној у табели 5.1 (ред 2).

Уколико испитаник не располаже податком о количини употребљеног сировог млијека по појединим производима, употребљене количине сировог млијека могуће је израчунати коришћењем сљедећих коефицијената:

- 1 kg сира за мазање = 5 литара млијека,
- 1 kg меког сира = 6 - 8 литара млијека,

Продато за прераду - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за даљу прераду.

Губици - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода која су неискориштена тј. пропала.

Јаја укупно - овај број јаја мора бити једнак збиру унешених података у поједине редове ове табеле (редови 1 до 6). Број прометованих јаја мора бити једнак броју јаја произведених на газдинству током референтног периода (ред 2, Табеле 4.6.4.).

4.7. КОШНИЦЕ

Табела 4.7.1. КОШНИЦЕ И ПРОИЗВОДЊА МЕДА

Број кошница – стање 1. децембра 2019. године - укупан број кошница (са покретним и непокретним сањем) на газдинству са стањем на дан 1. децембра 2019. године.

Произведено меда, kg (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године) - укупна количина меда произведена током задњих 12 мјесеци у оквиру газдинства. Произведена количина меда се исказује у килограмима.

ПОГЛАВЉЕ 5. ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ

(од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

Табела 5.1. ПРОИЗВОДЊА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ

У оквиру ове табеле уносе се подаци о укупном броју крава, оваца и коза које су мужене у посљедњих 12 мјесеци на газдинству, као и укупна количина помуженог млијека по појединим врстама домаћих животиња (кравље, овчије и козије млијеко).

Број мужених грла представља укупан број грла одговарајуће врсте (краве, оваце или козе), која су мужена током референтног периода, без обзира на то да ли су се на дан 1. децембра 2019. године налазила на анкетираним газдинству.

Код производње млијека приказује се **укупне количине намуженог млијека** на газдинству током посматраног периода, без обзира на то да ли је искоришћено за људску исхрану, прераду или исхрану подмлатка.

Уколико испитаник није у могућности да сам одговара на питање о укупној количини помуженог млијека одређене врсте (кравље, овчије, козије) на газдинству у посматраном периоду, анкетар заједно са испитаником одређује дневну количину помуженог млијека, коју множи са бројем дана муже у посматраном периоду и то појединачно за свако мужено грло одговарајуће врсте. Сабирањем годишњих количина помуженог млијека по муженом грлу (крава, овца или коза), добије се укупна количина одређене врсте млијека произведеног на газдинству.

Примјер:

На газдинству су у посљедњих 12 мјесеци мужене двије краве. Једна крава је мужена 10 мјесеци (око 300 дана) и њена дневна производња износи око 15 литара. Друга крава је мужена три мјесеца (око 90 дана) са дневном производњом млијека од око 12 литара. У том случају непоходно је у поље 1.1 (број мужених крава) уписати 2 грла, а у поље 2.1 (укупна количина намуженог млијека) уписати укупну производњу крављег млијека на газдинству у посматраном периоду која се добије калкулацијом: (300 дана * 14 литара) + (90 дана * 12 литара) = 5280 литара млијека.

Табела 5.2. УПОТРЕБА МЛИЈЕКА ИЗ СОПСТВЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ НА ГАЗДИНСТВУ

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о количинама млијека које су произведене на газдинству током посматраног периода, а према начину његове употребе.

Цјелокупну количину произведеног крављег, овчијег и козијег млијека произведеног на газдинству током референтног периода (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године), неопходно је подијелити према различитим облицима потрошње. То значи да укупно све употријебљене количине млијека по појединим облицима потрошње морају одговарати збиру укупне производње крављег, овчијег и козијег млијека.

- Извршити замјену анкетара који не слиједе упутства и погрешно попуњавају упитнике и поред упозорења контролора,
- Осигурати да се све активности спроводе у складу са методологијом и договореним роковима,
- Рјешавати све проблеме са којима се анкетари сусрећу на терену и по потреби, контактирати са координаторима из Републичког завода за статистику Републике Српске,
- Вршити сталну контролу материјала преузетог од анкетара и по потреби, захтијевати од анкетара да на лицу мјеста (у газдинству) изврши евентуалне исправке.

Након што се у потпуности заврши теренски рад, контролор враћа Републичком заводу за статистику Републике Српске сва документа и материјале, те предаје Извјештај (Образац ГИПГ – К) о обављеном раду у траженој форми.

2.3. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КООРДИНАТОРА

Координатор Републичког завода за статистику Републике Српске је лице које је одговорно за досљедну примјену методологије на којој се Анкета заснива и за успјешну реализацију свих фаза у току спровођења Анкете. Координатор ће бити у контакту са контролорима путем телефона и по потреби на терену.

III УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ АНКЕТНОГ УПИТНИКА

У циљу што коректнијег попуњавања упитника за „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава” (Образац ГИПГ- ППГ) од стране анкетара, припремљено је Методолошко упутство. Оно обухвата генералне принципе начина попуњавања обрасца као и дефиниције термина који се појављују у Упитнику.

3.1. ТЕХНИКА ПОПУЊАВАЊА УПИТНИКА

За свако пољопривредно газдинство са Листе, анкетар је дужан да попуни један образац током интервјуисања носиоца или неког другог члана породичног пољопривредног газдинства, који је упућен у структуру газдинства.

Да би се унос и обрада података извршили правилно, потребно је да сви упитници буду испуњени једнообразно, тј. према инструкцијама добијеним на обуци и према овом упутству.

Попуњавање упитника обавља се искључиво хемијском оловком плаве боје. Анкетар мора пажљиво и читко да уписује бројеве у одговарајуће редове, без водећих нула.

Уколико нема појаве (не постоји податак) поља остају празна, односно не уписују се цртице или нуле.

Саставни дио Методолошког упутства јесте **Кодна листа усјева**. Она се састоји од назива главних и појединачних усјева са придруженим бројчаним кодовима. Анкетар је обавезан користити Кодну листу усјева приликом попуњавања табела које се односе на биљну производњу и употребу пољопривредних производа, уписујући називе усјева и њихове одговарајуће кодове, а у складу са одговорима испитаника.

3.2. ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА

За свако газдинство са Листе газдинстава, анкетар је обавезан да исправно упише идентификацију пољопривредног газдинства (осмоцифрени број који се налази на Листи поред сваког газдинства) у одговарајућа поља, без обзира на то да ли је газдинство анкетирано или не.

Поред тога, анкетар обавезно уписује датум анкетирања (дан и мјесец), почетак анкетирања (час и минут), али само у случајевима када је газдинство са Листе анкетирано, односно шифру анкетара без обзира да ли је газдинство анкетирано.

ПОГЛАВЉЕ 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ

Статус газдинства

Одговор на ово питање зависи од ситуације на терену, која може бити другачија од очекиване, пошто су газдинства подложна пројенама, као што су гашење газдинства, пресељење, подјела газдинства и сл. Може се очекивати да одређени број газдинстава одбије сарадњу или да њихове чланове анкетар не пронађе.

У одговарајућим случајевима анкетар поступа на сљедећи начин:

- **Статус 1.** Уколико анкетар пронађе газдинство са Листе са идентичним носиоцем газдинства, а то газдинство се бави пољопривредном производњом и не одбија сарадњу, код питања *Статус газдинстава* треба означити са редним бројем 1 – Газдинство је интервјуисано и носиоца је исти.
- **Статус 2.** Уколико анкетар пронађе газдинство са Листе које обавља пољопривредну активност, а носиоца газдинства је различит од носиоца газдинства у Листи, код питања *Статус газдинстава* треба означити са редним бројем 2 - Газдинство је интервјуисано и носиоца је различит. У овом случају се уносе идентификациони подаци за новог носиоца газдинства.
- **Статус 3.** Ако газдинство више не обавља пољопривредну активност из социјалних, економских или неких других разлога, *Статус газдинстава* код овог питања треба означити са редним бројем 3 – Газдинство се не бави пољопривредом.

Уколико се одабере овај статус, потребно је да анкетар на основу сопственог мишљења донесе закључак о томе да ли се анкетирано домаћинство бави пољопривредном производњом или не. На основу тога анкетар у оквиру питања 7 означава одговарајуће поље знаком (X) и завршава анкетирање. Анкетар означава поље „Да“ уколико се могу уочити знаци пољопривредне активности на анкетираним газдинствима, а у супротном случају означава поље „Не“.

- **Статус 4.** Уколико су у периоду трајања анкетирања чланови газдинства одсутни из различитих разлога (три покушаја), тако да анкетар није имао кога да интервјуише, треба означити *Статус газдинстава* под редним бројем 4 – Одсуство чланова газдинства.

Уколико се одабере овај статус, потребно је да анкетар на основу сопственог мишљења донесе закључак о томе да ли се домаћинство бави пољопривредном производњом или не. На основу тога анкетар у оквиру питања 7 попуњава одговарајуће поље са знаком (X) и завршава анкетирање. Анкетар бира одговор „Да“ уколико се могу уочити знаци пољопривредне активности на том газдинству, а у супротном означава поље „Не“.

- **Статус 5.** Ако анкетар не може да пронађе газдинство на адреси са Листе газдинстава, треба означити Статус под редним бројем број 5 – Адреса газдинства је непозната или нетачна. Ако се газдинство преселило, а налази се у истом насељу, треба га пронаћи и анкетирати. У том случају, приликом попуњавања идентификационих података газдинства, анкетар уписује нову адресу газдинства, а не адресу са Листе.

- **Статус 6.** Уколико и поред свих настојања, чланови газдинства одбију сарадњу са анкетаром, треба означити *Статус газдинстава* под редним бројем 6 – Газдинство је одбило сарадњу.

Уколико се одабере овај статус, потребно је да анкетар на основу сопственог мишљења донесе закључак о томе да ли се анкетирано домаћинство бави пољопривредном производњом или не. На основу тога анкетар у оквиру питања 7 попуњава одговарајуће поље „Да“ или „Не“ са знаком (X) и завршава анкетирање. Анкетар бира одговор „Да“ уколико се могу уочити знаци пољопривредне активности на том газдинству, а у супротном означава се поље „Не“.

У случајевима одзива газдинства (*Статус 1 и 2*), анкетар наставља попуњавање упитника.

Уколико се газдинство не бави пољопривредом (*Статус 3*), уколико су чланови газдинства одсутни (*Статус 4*), односно уколико је адреса непозната (*Статус 5*) или су чланови газдинства одбили сарадњу (*Статус 6*), неопходно је завршити анкетирање мишљењем анкетара о томе да ли се предметно домаћинство бави пољопривредном производњом (питање 7), потписом и евентуалном напоменом у вези са статусом газдинства.

За свако газдинство са Листе газдинстава мора да постоји упитник и попуњена сљедећа поља: идентификациони број газдинства, шифра анкетара и одговарајући статус газдинства.

се, такође, исказују и подаци за купљену живину, која је дотовљена и продата другим газдинствима и /или пословним субјектима, укључујући и продају кланицама.

Продато / изашло из услужног това, а једнодневни пилићи - укупан број једнодневних пилића, свих врста и категорија, продатих током референтног периода.

Закљано на газдинству – укључује живину која је гајена и заклана на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло - укупан број живине угинуле током референтног периода од болести, исцрпљености и повреда, укључујући и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво за исхрану).

Табела 4.6.3. КЛАЊЕ ЖИВИНЕ НА ГАЗДИНСТВУ (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју живине заклане током посматраног периода на анкетираним газдинствима, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању живине на газдинству се уписују по појединим врстама, категоријама и укупно за референтни период (1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).

У табелу се уписују подаци за сву живину заклану на газдинству током посматраног референтног периода, без обзира на територију одакле води поријекло, укључујући и живину из увоза.

Табела 4.6.4. ПРОИЗВОДЊА КОКОШИЈИХ ЈАЈА (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

Просјечан број носилица за посматрани период – уписује се просјечан број кокошака носилца које су носиле јаја у посљедњих 12 мјесеци, без обзира на то да ли су се 1. децембра налазиле на газдинству или не. Просјечан број кокошака носилца је број носилца које су се обично налазиле на газдинству у посматраном периоду.

Примјер:

Просјечан број носилица може се израчунати на следећи начин: нпр. у првих шест мјесеци посматраног периода на газдинству је било 20 носилца а у другој 10 носилца. Просјечан број носилца је $(20+10)/2=15$.

Производња јаја – уписује се укупан број јаја снешених током референтног периода (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године), без обзира на њихову каснију намјену (за насад, конзум, продају и сл.).

Напомена:

Уколико испитаник не може да одговори на питање о укупном броју снешених јаја, неопходно је утврдити број добијених (снешених) јаја по једној коки носилци и тај број помножити са просјечним бројем кокошака носилца. Интервал очекиване производње јаја по кокошки носилци се креће до 330 јаја годишње. Одступање од ових количина је могуће, али је неопходно поново проверити податке.

Табела 4.6.5. КОКОШИЈА ЈАЈА, промет /биланс (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

Промет јаја се односи само на дистрибуцију кокошијих јаја произведених на газдинству током референтног периода. Од укупног броја снешених јаја у посматраном периоду неопходно је утврдити број јаја потрошених за сопствену исхрану, за насад, продатих за конзумацију, за насад и за прераду, као и број јаја која су остала неискоришћена тј. која су пропала.

Потрошено за сопствену употребу - укупан број јаја из сопствене производње која су чланови газдинства потрошили за исхрану током посматраног периода.

Потрошено за сопствени насад - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а утрошених за властиту насад.

Продато за насад - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за насад.

Продато за конзумацију - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за конзум.

У табелу се уписују подаци за све козе заклане на газдинству током посматраног референтног периода, без обзира на територију одакле води поријекло, укључујући и козе из увоза.

4.5. КОЊИ

Табела 4.5.1. КОЊИ, стање на дан 1. децембра 2019. године

У оквиру ове табеле уносе се подаци о броју коња на газдинству, са стањем на дан 1. децембра 2019. године.

Коњи укупно - укупан број коња гајених на газдинству, без обзира на старост и пол на референтни дан.

Кобиле и ждријебне омице - укупан број кобила и ждријебним омица гајених на газдинству на референтни дан.

4.6. ЖИВИНА

Табела 4.6.1. ЖИВИНА, стање на дан 1. децембра 2019. године

Овом табелом обухвата се укупан број живине гајене на газдинству, по појединим врстама (кокошке, ћурке, патке и гуске) и категоријама (товљени пилићи, коке носиле), са стањем на дан 1. децембар 2019. године.

Товљени пилићи (бројлери) - укупан број товљених пилића (бројлера), гајених на газдинству на референтни дан анкете.

Кокошке носиле - укупан број кокошака које су достигле одређену полну зрелост и узгајају се ради производње јаја, без обзира на то да ли се јаја користе за насад или исхрану (конзумна јаја). У ову ставку укључују се и пилићи, прије него достигну зрелост носилице, уколико су одређени за носилицу (једнодневни пилићи, кокице). Такође се у ову категорију укључују излучене кокошке.

Ћурке - укупан број ћурки, без обзира на старост, пол и намјену.

Патке - укупан број патки (пловки) без обзира на старост, пол и намјену.

Гуске - укупан број гуски без обзира на старост, пол и намјену.

Остала живина - укупан број остале живине која се гаји на газдинству ради производње меса и јаја (не у сврху лова), а која није обухваћена претходним врстама (пауни, фазани, бисерке, морке, нојеви, препелице, голубови...) и категорија пијетлова. Животиње које се узгајају за лов, а не ради производње меса, нису овдје укључене.

Живина укупно - укупан број живине гајене на газдинству на дан 1. децембра 2019. године. Овај број мора бити једнак збиру унешених података у поједине редове ове табеле (редови од 1 до 6).

Табела 4.6.2. ЖИВИНА, промет /биланс (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

У оквиру ове табеле уносе се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања живине свих врста и категорија (подмладак и одрасла живина) на газдинству, у периоду од 1. децембра 2018. године до 30. новембра 2019. године.

Излежено - укупан број пилића, пачића, гушчића и ћурића живо излежених током референтног периода, без обзира да ли је неко касније продато, заклано или угинуло.

Купљено / узето за услужни тов, одрасла живине - укупан број одрасле живине, свих врста и категорија, купљене или узете за услужни тов током референтног периода, од других породичних газдинстава и/или пословних субјеката.

Купљено / узето за услужни тов једнодневни пилићи - укупан број једнодневних пилића, свих врста и категорија, купљених или узетих за услужни тов током референтног периода, од других породичних газдинстава и/или пословних субјеката.

Продато / изашло из услужног това, одрасла живина - укупан број одрасле живине, свих врста и категорија, продатих током референтног периода, за приплод, тов и/или клање (другим газдинствима или кланицама). Овдје

Идентификациони подаци газдинства

У случају да се газдинство анкетира (означен статус 1 или 2 на питање *Статус газдинства*), анкетар наставља са попуњавањем идентификационих података о пољопривредном газдинству: име, презиме и матични број носиоца газдинства.

Носилац породичног пољопривредног газдинства јесте лице које је економски и правно одговорно за рад газдинства и на чије име функционише газдинство, односно лице које преузима ризике рада.

Носилац газдинства не мора бити лице са Листе, тако да идентификациони подаци носиоца газдинства могу бити исти или различити од идентификационих података о пољопривредном газдинству из Листе газдинства.

Адреса становања носиоца газдинства

Након идентификационих података, у упитник се уносе подаци о адреси становања носиоца газдинства односно: назив општине/града, назив насеља, улица и кућни број, као и електронска адреса и број телефона.

Адреса носиоца газдинства јесте адреса стварног становања носиоца газдинства. Обавезно је уписати адресу становања носиоца газдинства, без обзира на то да ли је она иста или се разликује од адресе носиоца газдинства наведене у Листи.

Локација газдинства

Након адресе становања, анкетар уписује назив општине/града и насељеног мјеста у ком је лоцирано пољопривредно газдинство.

Локација пољопривредног газдинства је мјесто на којем се одвија цјелокупна пољопривредна производња или њен највећи дио (мјесто гдје се налазе пољопривредни објекти или највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта). Локацију одређује испитаник. У случају да је насеље у коме се налазе пољопривредни објекти различито од насеља у којем се налази највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта, локацију газдинства уписати на основу изјаве даваоца података.

Подаци о локацији газдинства се обавезно уписују без обзира да ли су исти или различити од података о адреси носиоца газдинства.

Пољопривредна газдинства уписана у Регистар пољопривредних газдинстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, обавезно уписују број пољопривредног газдинства у Регистру.

ПОГЛАВЉЕ 2. КОРИШЋЕНО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ НА ГАЗДИНСТВУ

(пољопривредна година: 1. октобар 2018. до 30. септембар 2019.)

Табела 2.1. Укупно коришћено пољопривредно земљиште на газдинству

Укупно коришћено пољопривредно земљиште представља укупну површину под ораницама и баштама/вртовима, сталним травним површинама (ливадама и пашњацима), сталним засадима (воћњацима, виноградима) и расадницима коришћену од стране газдинства.

Подаци се дају само за површине које газдинство користи, тј. уписати коришћене пољопривредне површине у власништву газдинства укључујући површине узете у закуп (за новац, бесплатно коришћење, наполица, узурпирано и слично).

Површина пољопривредног земљишта у власништву газдинства је земљиште у власништву свих чланова газдинства, које се користило у посматраном периоду. Површине газдинства које су дате у закуп или на коришћење другима се не обухватају.

Површине се исказују у дунумима са двије децимале. Ако испитаник користи друге јединице мјере, анкетар је обавезан да их прерачуна у дунуме и упише у упитник.

<p>Јединице мјере које се обично користе за пољопривредно земљиште су хектар (ha), дунум, ар (a) и метар квадратни (m²)</p> <p>1 хектар = 10 дунума = 100 ара = 10 000 m²</p> <p>1 дунум = 10 ара = 1 000 m²</p> <p>1 ар = 100 m²</p>

Оранице су земљишта која се ору и копају и на којима се стално по утврђеном реду (плодореду) засијавају усјеви. Под плодоредом се подразумева редовно и унапријед одређено смјењивање усјева на неком земљишту у циљу ефикаснијег коришћења хемијских и физичких својстава тла.

Баште/вртови у већини случајева се налазе око куће, али такође могу бити у пољима, али одвојене од осталог пољопривредног земљишта. На њима се узгајају разноврсне врсте поврћа, цвијећа и воћа, али на малим површинама (до 500 квадратних метара). Углавном се ти производи користе за властиту потрошњу и не улазе у плодоред усјева на ораницама.

На ораницама се узгајају житарице, махунарке, кртоласто-корјенасто биље, индустријско биље, поврће (на отвореном и под заштитом), ароматично, медицинско и зачинско биље, зелено крмно биље, вишегодишње траве засијане на ораницама, сјеме и садни материјал. Такође, у површине под ораницама укључују се и површине угара.

Уколико се иста површина ораница и башта користила за различите усјеве или засаде (истовремено или једно за другим), приказати површину само једном, и то под главним усјевом (усјев са највећом производном вриједношћу).

Ред 1. Усјеви на ораницама, под главним усјевом - у оквиру овог реда уписују се површине ораница засијаних у референтном периоду (житарице, индустријско биље, крмно биље, ароматично, медицинско и зачинско биље).

Ред 2. Поврће на ораницама на отвореном или под ниском заштитом, под главним усјевом - у оквиру овог реда уписују се површине ораница засијаних поврћем (укључујући диње, лубенице и јагоде) у референтном периоду, на отвореном или под ниском заштитом (топле леје, површине под ниским тунелима који су неприступачни људима, као и површине под танком пластиком или тканином положеном на земљу).

Ред 3. Поврће на ораницама у пластеницима и стакленицима, под главним усјевом - у оквиру овог реда уписују се површине ораница засијаних поврћем (укључујући диње, лубенице и јагоде) у референтном периоду у пластеницима и стакленицима (површине под чврстом пластиком, меком пластиком или стаклом које су приступачне људима и које могу имати уграђену инсталацију попут уређаја за наводњавање, гријање и сл.).

Ред 4. Баште/вртови на отвореном или под ниском заштитом, под главним усјевом – у оквиру овог реда уписују се површине башта/вртова најчешће око кућа (до 500 квадратних метара) под поврћем (укључујући диње, лубенице и јагоде), на отвореном или под ниском заштитом. Карактеристика тих површина је да не улазе у плодоред усјева на ораницама.

Ред 5. Баште/вртови у пластеницима и стакленицима – су земљишта најчешће око кућа (до 500 квадратних метара), нарочито подешена за производњу поврћа у пластеницима и стакленицима (површине под чврстом пластиком, меком пластиком или стаклом која су приступачна људима и које могу имати уграђену уобичајену инсталацију попут уређаја за наводњавање, гријање и сл.) и која се дужи низ година користе за производњу поврћа.

Ред 6. Угари - су површине ораница које се одређено вријеме (најмање годину дана) не користе за пољопривредну производњу, већ се остављају на „одмору“. Разликују се сљедеће врсте угара:

- Црни угар: површина се преоре и не засије,
- Зелени угар: површина се преоре и засије усјевима за зеленишно ђубрење (лупине, дјетелина).

Ако су површине ораница дуже од двије године на одмору, и не користе се, сврстаће се у некоришћено пољопривредно земљиште.

Ред 7. Воћњаци интензивни – сматрају се они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.), а подигнути су на већим површинама примјеном плантажних система. Уписују се површине само интензивних воћњака.

Воћњаци су вишегодишњи засади на којима су засађена воћна стабла са размацима уобичајеним за садњу дотичне врсте воћа, а у сврху производње воћа. У оквиру воћњака уписују се површине земљишта на којима су засађена стабла, грмља и ситно јагодичасто и бобичасто воће (малина, купина, боровница, рибизла и др.), а која служе за производњу воћа. Уколико се између редова воћа гаје ратарски усјеви, одговарајућа површина под тим усјевом не урачунава се у воћњак.

Заклано на газдинству – укључује овце које су гајане и заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих оваца угуинулих током референтног периода због болести, исцрпљености и/или различитих незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.3.3. КЛАЊЕ ОВАЦА НА ГАЗДИНСТВУ (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју оваца закланих на анкетираним газдинствима током посматраног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању оваца на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период (1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).

У табелу се уписују подаци за све овце заклане на газдинству током посматраног референтног периода, без обзира на територију одакле води поријекло, укључујући и овце из увоза.

4.4. КОЗЕ

Табела 4.4.1. КОЗЕ, стање на дан 1. децембра 2019. године

У оквиру ове табеле уписује се број коза које узгаја газдинство, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2019. године.

Јарад и козе до 1 године старости – укупан број козе, оба пола, старости до 12 мјесеци.

Јарене и први пут припуштене козе, од чега:

Козе за производњу млијека - женска грла старости преко једне године, која су се најмање једном јарила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а која се користе или ће се користити за производњу млијека за људску исхрану и/или прераду. У ову категорију се убрајају и засушене козе.

Козе за производњу меса - женска грла старости преко једне године, која су се најмање једном јарила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а које се користе за производњу јаради.

Јарци и јалове козе - козе које нису обухваћене предходним категоријама као што су јарчеви и јалове козе.

Козе укупно - укупан број коза на газдинству, са стањем на дан 1. децембра 2019. године. Ови подаци морају бити једнаки збиру података редова 1-4.

Табела 4.4.2. КОЗЕ, промет/биланс (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија коза на газдинству у периоду од 1. децембра 2018. године до 30. новембра 2019. године.

Ојарено - укупан број живо ојарене јаради током референтног периода, без обзира на пол и да ли је неко јагње касније заклано, продато, поклоњено или угинуло.

Заклано на газдинству – укључује козе које су гајане и заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих грла (јарад и одрасла грла) угуинулих током референтног периода услед болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.4.3. КЛАЊЕ КОЗА НА ГАЗДИНСТВУ (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју коза закланих током посматраног периода на анкетираним газдинствима, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању коза на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период (1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).

Нерасти - уписује се укупан број одраслих мушких грла која се користе у приплоду.

Свиње укупно - укупан број свиња на газдинству, на дан 1. децембра 2019. године. Овај податак мора бити једнак збиру података за свиње исказане по појединим категоријама у редовима од 1 до 10.

Табела 4.2.2. СВИЊЕ, промет /биланс (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија свиња у оквиру анкетираних газдинства, током референтног периода.

Опрашено - укупан број живо опрашене прасице у току референтног периода, без обзира да ли је неко прасе касније заклано, продато и/или угинуло.

Заклано на газдинству – укључује свиње које су гајане и заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло - укупан број свих грла угинулих током референтног периода услед болести, исцрпљености и/или разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.2.3. КЛАЊЕ СВИЊА НА ГАЗДИНСТВУ (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју свиња закланих у посматраном периоду на анкетираним газдинствима, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању свиња на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).

У табелу се уписују подаци за све свиње заклане на газдинству током посматраног референтног периода, без обзира на територију одакле води порјекло, укључујући и свиње из увоза.

4.3. ОВЦЕ

Табела 4.3.1. ОВЦЕ, стање на дан 1. децембра 2019. године

У оквиру ове табеле уписује се број оваца које узгаја анкетирано газдинство, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2019. године.

Јагњад и овце до 1 године старости - укупан број јагњади оба пола до једне године старости.

Јагњене и први пут припуштене овце, од чега:

Овце за производњу млијека - женска грла старости преко једне године, која су се најмање једном јањила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а која се користе или ће се користити за производњу млијека за људску исхрану и/или прераду. У ову категорију се убрајају и засушене музне овце излучене из приплода без обзира да ли се тове у периоду до клања или не.

Овце за производњу меса - женска грла старости преко једне године, која су се најмање једном јањила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а које се користе за производњу јагњади.

Овнови и јалове овце - грла која нису обухваћена у претходним категоријама као што су овнови, јалове овце и слично.

Овце укупно - укупан број оваца на газдинству, на дан 1. децембра 2019. године. Ови подаци морају бити једнаки збиру података за овце исказане по појединим категоријама у редовима од 1 до 4.

Табела 4.3.2. ОВЦЕ, промет /биланс (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија оваца у оквиру газдинства, током референтног периода.

Ојагњено – укупан број живо ојагњених јагњади у току референтног периода, без обзира на пол и да ли је неко јагње касније заклано, продато, поклоњено или угинуло.

Ред 8. Виногради плантажни – су они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.), а подигнути су обично на већим површинама примјеном плантажних система. Виногради су земљишта на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју. Уписују се површине само плантажних винограда.

Ред 9. Расадници – су ораничне површине које се користе за производњу садница (воћних, лозних и шумских). У расаднике се убрајају и матичњаца, као и клијалишта и расадници поврћа, цвијећа, дувана и сл. било на отвореним или покривеним површинама.

Ред 10. Цвијеће и украсно биље – урачунавају се све површине на којима се производи цвијеће и украсно биље, односно површине на отвореном и површине под стакленицима и пластеницима. Не укључују се непроизводне површине под цвијећем (паркови и др.).

Ред 11. Ливаде - су површине обрасле травом које се редовно косе ради добијања сијена. Заједно се исказују површине природних и засијаних ливада. Дјетелиништа и луцерништа не урачунавају се у ливаде. Површине под вишегодишњим травама засијане на ораницама не урачунавају се у ливаде.

Ред 12. Пашњаци - су земљишта на којима расте трава, трње, грмље и сл. који искључиво служе за испашу стоке. Заједно се исказују низијски и планински пашњаци. Мале површине пашњака (до 1 хектара) које се налазе у оквиру шумских земљишта сматрају се шумским земљиштима, а веће површине пашњацима.

Ред 13. Укупно коришћено пољопривредно земљиште (13=1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12) - представља збир површина наведених у редовима од 1 до 12.

ПОГЛАВЉЕ 3. БИЉНА ПРОИЗВОДЊА

(пољопривредна година: 1. октобра 2018. до 30. септембра 2019. године)

Табела 3.1. УСЈЕВИ НА ОРАНИЦАМА (*житарице, индустријско биље, крмно биље, ароматично, медицинско и зачинско биље*) (пољопривредна година: 1. октобра 2018. до 30. септембра 2019. године)

У табелу 3.1. уписују се подаци за усјеве на ораницама (без поврћа), на основу изјаве испитаника. Анкетар у расположиве редове 1-10 уписује врсту усјева и код из Кодне листе усјева - КЛУ (кодови 100, 200, 600, 800 и 900). За усјеве под кодом 901 уписује се површина на којој су гајени усјеви намијенјени за производњу биогорива. То могу бити жита, махунарке, соја, угљана репица, кромпир, крмно биље, сјено са ливада и пашњака и сл. Ова површина је већ обухваћена приказаном површином коришћеног пољопривредног земљишта, у оквиру одговарајућег усјева или засада.

Редослијед усјева означити да ли се усјев сијао као главни (шифра 1) или као накнадни усјев (шифра 2). Треба имати у виду да исти усјев у овој табели може бити приказан више од једног пута, овисно од тога да ли се сије само као главни и/или као накнадни усјев.

Главни усјев (шифра 1) представља засијан усјев који остварује највећу економску корист или окупира пољопривредно земљиште током већег дијела пољопривредне године.

Накнадни усјеви (шифра 2) обухватају пострне усјеве, подусјеве, међуусјеве, комбиноване усјеве.

Пострни усјеви се засијавају послије жетве стрних житарица, а дозријевају током јесени. Површине на којима су засијани пострни усјеви, обухваћени су приликом снимања површина у прољеће, као површине под стрним житарицама. То су површине које се два пута засијавају у току једне економске године, а исказују се посебно да би се избјегло дуплирање.

Подусјеви се усијавају у главни усјев, који им служи као заштита. Сјетва и жетва тих усјева одвија се одвојено. Тако се на примјер, дјетелина и луцерка на прољеће усијавају у жито. У подусјеве спадају: дјетелина, луцерка, мјешавина трава.

Међуусјеви - сматрају се усјеви који се сију између редова главних усјева.

Комбиновани усјев - уколико се парцела користи током године за комбинацију усјева онда се главна површина дијели између та два усјева.

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину неким усјевом.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мање од засијаних површина.

Укупна производња (t) представља остварени принос усјева нормалне влажности који је добијен по завршеној жетви/берби и вршидби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу, жетви/берби и остали губици током жетве/бербе.

Планирана сјетвена површина за сјетвену годину 2019/2020, дунум: уписати планиране сјетвене површине усјева укључујући реализовану јесењу сјетву у 2019. години и план за прољећну сјетву у 2020. години.

Табела 3.2. ПОВРЋЕ НА ОРАНИЦАМА НА ОТВОРЕНОМ ИЛИ ПОД НИСКОМ ЗАШТИТОМ (укључујући диње, лубенице и јагоде)(пољопривредна година: 1. октобра 2018. до 30. септембра 2019. године)

У овој табели приказати површине и производњу свјежег поврћа које се узгаја на ораницама на отвореном или под ниском заштитом (топле леје, површине под ниским тунелима који су неприступачни људима). Поврће на отвореном је у систему плодореда са другим усјевима. Не приказује се производња расадничког материјала (воћни, лозни, цвијећа и украсног биља, поврћа и расада дувана).

Уписују се кодови и назив поврћа из Кодне листе усјева - КЛУ унутар групе усјева под кодом 300 (искључујући кодове 315,317,320,322 и 336).

Као у Табели 3.1. и овдје је потребно означити редослијед усјева (поврћа): главни усјев (1) и накнадни усјев (2).

Намјена производње овог поврћа је за тржиште, те је укупан принос намијењен за продају.

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину неком повртном културом.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мање од засијаних површина.

Укупна производња (t) представља остварени принос који је добијен по завршеној берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу, и остали губици током жетве/бербе.

Планирана сјетвена површина за годину 2019/2020, дунум: уписати планиране сјетвене површине усјева укључујући реализовану јесењу сјетву у 2019. години и план за прољећну сјетву у 2020. години.

Напомена: Диње, лубенице и јагоде се рачунају у поврће, јер се гаје на ораницама и агротехника им је слична као код производње поврћа.

Табела 3.3. ПОВРЋЕ НА ОРАНИЦАМА У ПЛАСТЕНИЦИМА И СТАКЛЕНИЦИМА (укључујући диње, лубенице и јагоде)(пољопривредна година: 1. октобра 2018. до 30. септембра 2019. године)

У овој табели приказати површине и производњу свјежег поврћа на ораници у пластеницима и стакленицима. Не приказује се производња расадничког материјала (воћни, лозни, цвијећа и украсног биља, поврћа и расада дувана).

Уписују се кодови и назив поврћа из Кодне листе усјева - КЛУ унутар групе усјева под кодом 300 (искључујући кодове 316,318,319,321,323 и 337). Као у Табели 3.1. и овје је потребно означити редослијед усјева (поврћа): главни усјев (1) и накнадни усјев (2).

Намјена производње овог поврћа је за тржиште, те је укупан принос намијењен за продају. Производња у стакленицима и пластеницима се одвија током цијеле пољопривредне године или дијела године. Ако се иста површина користи више пута треба је евидентирати само једном да не долази до дуплирања засијане површине. Уколико иза једне врсте поврћа се врши садња друге или треће потребно их је означити као накнадни усјев.

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину неком повртном културом.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мање од засијаних површина.

Остале краве - краве чије се млијеко углавном користи за исхрану телади (краве хранитељке), односно краве које се углавном гаје ради узгоја телади (у систему крава-теле), као и краве које се користе за рад (вучу). У ову категорију говеда се убрајају и засушене и излучене остале краве, без обзира да ли се не тове или не тове прије клања.

Говеда укупно - укупан број говеда на газдинству, на дан 1. децембра 2019. године. Овај податак мора бити једнак збиру бројног стања говеда по појединим категоријама (збир података у оквиру редова 1 до 11).

Табела 4.1.2. ГОВЕДА, промет /биланс (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања говеда свих категорија у оквиру анкетираних газдинства, током референтног периода.

Отељено - укупан број живо отељене телади у току референтног периода, оба пола, без обзира да ли је неко теле касније заклано, продато или угинуло.

Заклано на газдинству – укључује само стоку која је гајена и заклана на газдинству без обзира на употребу (за властиту потрошњу или за продају меса).

Угинуло – укупан број свих грла (телад и одрасла грла) угуинулих током референтног периода због болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.1.3. КЛАЊЕ ГОВЕДА НА ГАЗДИНСТВУ (од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју говеда закраних у посматраном периоду на анкетираним газдинствима, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању говеда на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године.

У табелу се уписују подаци за сва говеда заклана на газдинству током посматраног референтног периода, без обзира на територију одакле води порјекло, укључујући и говеда из увоза.

4.2. СВИЊЕ

Табела 4.2.1. СВИЊЕ, стање на дан 1. децембра 2019. године

У оквиру ове табеле уписује се број свиња које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2019. године.

Прасад до 20 kg - прасад тјелесне масе до 20 килограма, оба пола и свих узраста, независно од намјене узгоја (за приплод или тов).

Свиње од 21 kg до 50 kg - свиње тјелесне масе од 21 до 50 килограма, без обзира на пол и намјену узгоја (приплод или тов).

Свиње за тов од чега:

- **Свиње за тов од 51 kg до 80 kg** - свиње у тову масе од 51 до 80 килограма, без обзира на пол,
- **Свиње за тов од 81 kg до 110 kg** - свиње у тову масе од 81 до 110 килограма, без обзира на пол,
- **Свиње за тов преко 110 kg** - свиње у тову масе преко 110 килограма, без обзира на пол.

Свиње за приплод – грла оба пола тјелесне масе 50 и више килограма, која се узгајају за приплод или су у приплоду (осим нерастова и крмача излучених из приплода) и која су разврстана у сљедеће категорије:

- **Опрашене крмаче** - женска грла која су се најмање једном прасила и која су тренутно опрашена,
- **Супрасне крмаче** - женска грла која су се најмање једном прасила и која тренутно нису опрашена,
- **Супрасне назимице** - женска грла одабрана за приплод, која су први пут супрасна и од којих се очекује први подмладак,
- **Назимице** - млада женска грла одабрана за приплод која се још нису прасила.

газдинству ради парења). Животиње могу бити на газдинству (или коришћеном пољопривредном земљишту или у објектима за смјештај животиња које користи газдинство) или изван газдинства (на заједничким пашњацима или у току премјештања са једног пашњака на други итд).

Подаци о броју стоке, живине и кошница односе се на стање на дан 1. децембра 2019. године (у даљем тексту референтни дан). Промјене које су настале после 1. децембра не узимају се у обзир.

Примјер:

Ако је неко газдинство на референтни дан (1. децембар) имало 10 оваца и 6 јагњади, а 2. децембра или касније (до доласка анкатора) ојагњи се још 5 оваца или угине неко јагње, тада се приликом анкатирања газдинства уписује податак о бројном стању које је било 1. децембра тј. 16 оваца (10 одаслих оваца и 6 јагњади).

Промет (биланс) стоке и живине представља обрт стада/јата у периоду од 1. децембра 2018. до 30. децембра 2019. године (у даљем тексту референтни период) у ком се региструју број новорођених, број уинулих и број грла закраних на газдинству.

Под клањем стоке на газдинству подразумевају се подаци о броју грла стоке по појединим врстама и категоријама закраним у посматраном периоду на анкетираном газдинству, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о производњи појединих анималних производа (јаја и мед) се односе на производњу у периоду од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године (у даљем тексту референтни период).

4.1. ГОВЕДА

Табела 4.1.1. ГОВЕДА, стање на дан 1. децембра 2019. године

У оквиру ове табеле уписује се број говеда које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2019. године.

Телад и млада говеда до једне године старости од чега:

Телад и млада говеда до једне године старости за клање представљају телад и млада говеда оба пола (млади бикови и јунице), старости до једне године која су намијењана за клање.

Остала женска грла - женска грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за приплод или тов.

Остала мушка грла - мушка грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за приплод или тов.

Говеда од једне до двије године старости од чега:

Мушка грла - мушка грла старости од једне до двије године, без обзира на то да ли се узгајају за приплод или тов.

Женска грла за клање - женска грла старости од једне до двије године, која се узгајају за тов и клање.

Женска грла за приплод - женска грла старости од једне до двије године, која се узгајају за приплод. Из ове категорије се искључују женска грла која су се већ телела (ред 10. или ред 11.).

Говеда преко двије године старости од чега:

Мушка грла (бикови, волови) - мушка кастрирана и некастрирана грла старости преко двије године, која се користе за приплод, тов или рад.

Јунице за клање - јунице старости преко двије године које се узгајају за клање.

Јунице за приплод - јунице старости преко двије године које се узгајају за приплод укључујући и стеона грла.

Музне краве - краве чије се млијеко углавном користи за људску исхрану или прераду. Укључене су и засушене музне краве, као и музне краве излучене из приплода без обзира на то да ли се тове у периоду од последње лактације до клања.

Укупна производња (t) представља остварени принос који је добијен по завршеној берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

Планирана сјетвена површина за годину 2019/2020, дунум: уписати планиране сјетвене/садне површине усјева укључујући реализовану јесењу сјетву у 2019. години и план за прољећну сјетву у 2020. години.

Напомена: Диње, лубенице и јагоде се рачунају у поврће, јер се гаје на ораницама и агротехника им је слична као код производње поврћа.

Табела 3.4. БАШТЕ/ВРТОВИ НА ОТВОРЕНОМ ИЛИ ПОД НИСКОМ ЗАШТИТОМ (укључујући диње, лубенице и јагоде)(пољопривредна година: 1. октобра 2018. до 30. септембра 2019. године)

Напомена: Баште/вртови су површине до 500 метара квадратних. Намијењене су за узгој поврћа.

У овој табели приказати површине и производњу усјева који се узгајају у баштама /вртovima на отвореном или под ниском заштитом (топле леје, ниски пластични тунели који су неприступачни људима). Не приказује се производња расадничког материјала (воћни, лозни, цвијећа и украсног биља, поврћа и расада дувана).

Уписују се кодови и назив поврћа из Кодне листе усјева - КЛУ унутар групе усјева под кодом 300 (искључујући кодове 315,317,319,320,322 и 336).

Намјена производње овог поврћа је за конзумацију, односно исхрану чланова газдинства. Као у Табели 3.1. и овје је потребно означити редослијед усјева (поврћа): главни усјев (1) и накнадни усјев (2).

Засијана површина, m² представља укупну засијану површину неком повртном културом.

Пожњевена површина, m² је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мање од засијаних површина.

Укупна производња (kg) представља остварени принос који је добијен по завршеној берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу, и остали губици током жетве/бербе.

Напомена: Прије контроле са пољем у Табели 2.1., Колона 3, Ред 4 потребно је вриједност у Табели 3.4., Колона 5, Ред 21 подијелити са 1 000 како би мјерну јединицу m² претворили у дунуме.

Табела 3.5. БАШТЕ/ВРТОВИ У ПЛАСТЕНИЦИМА И СТАКЛЕНИЦИМА (укључујући диње, лубенице и јагоде)(пољопривредна година: 1. октобра 2018. до 30. септембра 2019. године)

Напомена: Баште/вртови су површине до 500 метара квадратних. Намијењене су за узгој поврћа.

У овој табели приказати површине и производњу усјева који се узгајају у баштама/вртovima под заштићеним простором (стакленици и пластеници). Не приказује се производња расадничког материјала (воћа, лозних калемова, цвијећа и украсног биља, поврћа и расада дувана).

Уписују се кодови и назив поврћа из Кодне листе усјева - КЛУ унутар групе усјева под кодом 300 (искључујући кодове 316,318,319,321,323 и 337).

Намјена производње овог поврћа је за конзумацију, односно исхрану чланова газдинства. Као у Табели 3.1. и овје је потребно означити редослијед усјева (поврћа): главни усјев (1) и накнадни усјев (2).

Засијана површина, m² представља укупну засијану површину неком повртном културом.

Пожњевена површина, m² је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мање од засијаних површина.

Укупна производња (kg) представља остварени принос који је добијен по завршеној берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу, и остали губици током жетве/бербе.

Напомена: Прије контроле са пољем у Табели 2.1., Колона 3, Ред 5 потребно је вриједност у Табели 3.5., Колона 5, Ред 21 подијелити са 1 000 како би мјерну јединицу m² претворили у дунуме.

Табела 3.6. ВОЋЊАЦИ интензивни – укључујући коштичаво и јабучасто воће, маслине, цитрусе и јужно воће, орашнице, јагодичасто и бобичасто воће (пољопривредна година: 1. октобар 2018. до 30. септембар 2019. године)

Воћњаци су вишегодишњи засади на којима су засађена воћна стабла, а у сврху производње воћа. Воћњаци могу бити интензивни (плантажни) и екстензивни.

Јагодичасто и бобичасто воће: Површине под јагодичастим воћем су земљишта на којима је засађено јагодичасто воће (боровница, купина, малина, црна и црвена рибизла, аронија и брусница).

Интезивни воћњаци су они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.). Обично су засади стабала на већим површинама са одређеним размаком између редова и у реду.

Укупна површина, дунум - представља површину под воћњацима без обзира на старост и родност.

У производњи (родна стабла), дунум – уписују се површине под родним стаблима која су, према својој физиолошкој зрелости способна да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у посматраној години родила или не.

Још није у производњи (млади засади), дунум - уписују се површине под младим воћним стаблима која нису способна да дају род.

Укупна производња (kg) – исказује се у килограмима заокружено на цијеле бројеве. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу, жетви/берби и остали губици током жетве/бербе.

Екстензивни воћњаци су углавном намијењени властитој потрошњи (на газдинству) и гдје се не примјењују редовне агротехничке мјере. Овај тип воћњака има мање од 100 стабала по хектару или максимални простор између стабала 10 метара. Екстензивни воћњаци, такође, укључују расута стабла или групу стабала у баштама/вртовима, обрадивим површинама, пашњацима и ливадама. Подручја испод тих стабала често се не рачунају као воћњаци, већ под другим категоријама коришћења земљишта (искључујући слатке трешње, маслине и орасе чија је производња, углавном намијењена тржишту).

Број стабала – укупан број стабала на одређеној површини без обзира да ли су у датој години родила или не.

Укупна производња (kg) – исказује се у килограмима заокружено на цијеле бројеве. У укупну производњу су већ укључени губици у воћњаку и остали губици током бербе.

Табела 3.7. ВИНОГРАДИ плантажни (пољопривредна година: 1. октобар 2018. до 30. септембар 2019. године)

Виногради су земљишта на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју.

Плантажни виногради - сматрају се они засади у којима се примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, прскање и друго), а подигнути су, обично, на већим површинама примјеном плантажних система.

Грожђе је здрав, зрео, презрео, просушен или природно смрзнут плод племените винове лозе (*Vitis Vinifera*) намијењен за производњу вина и других производа од грожђа.

Сорта грожђа је понуђена у табели.

Стоно грожђе је намијењено за свјежу употребу, конзумацију.

Сорте грожђа за производњу квалитетног и висококвалитетног вина представљају сортимент грожђа који мора бити достигнутог квалитета и приноса по хектару, те прописане количине степена шећера у грожђу.

Сорте грожђа за остала вина су намијењене производњи стоних вина од једне или више сорти винове лозе без ознаке географског поријекла. Стона вина без ознаке географског поријекла не могу носити ознаку сорте.

Укупна површина, дунум – уписује се укупна површина винограда која обухвата површине под родним и младим неродним чокотима.

У производњи (родни чокоти), дунум – уписују се површине под родним чокотима који су према својој физиолошкој зрелости способни да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у тој години родила или не.

Још нису у производњи (млади чокоти), дунум – уписују се површине под младим неродним чокотима који су млађи од три године и који још нису способни да донесу род.

Укупна производња, (kg) – уписује се укупна количина рода коју су дали родни чокоти. У укупну производњу су већ укључени губици у винограду и током бербе.

Табела 3.8. РАСАДНИЦИ (укључујући површине на отвореном као и површине у пластеницима/стакленицима) (пољопривредна година: 1. октобар 2018. до 30. септембар 2019. године)

Расадници - су површине које се користе за производњу садница воћа, винове лозе, украсног биља. У расаднике се убрајају и клијалишта као и расадници поврћа, цвијећа, дувана, смиља и сл. било на отвореним или покривеним површинама.

Укупна површина расадника, дунум – уписује се површина на којој се гаје саднице/расад.

Произведене саднице/расад (комада) – уписује се број садница/расада који је произведен у расаднику током посматраног периода.

Табела 3.9. ЦВИЈЕЋЕ И УКРАСНО БИЉЕ (пољопривредна година: 1. октобар 2018. до 30. септембар 2019. године)

Цвијеће и украсно биље – уписују се површине које су у посматраном периоду биле под цвијећем и украсним биљем (искључујући расаднике). Поменуће површине коришћене су за производњу цвијећа (све врсте резаног цвијећа, лончанице), било да се саде на отвореном или у пластеницима/стакленицима.

Божично и украсно дрвеће – уписују се површине дрвећа и грмља узгајаног за вртове/баште, алеје и дрвореде. Ту спадају живице (живе ограде), украсни грмови и украсни четинари, искључујући младе саднице.

Укупна површина, дунум – уписује се површина на којој се гаји цвијеће и украсно биље, божично и украсно дрвеће.

Укупно произведено, комада – уписује се произведени број комада цвијећа и украсног биља, божичног и украсног дрвећа.

Табела 3.10. ПОВРШИНА ЛИВАДА И ПРОИЗВОДЊА СИЈЕНА (ИСКЉУЧУЈУЋИ ПАШЊАКЕ)

(пољопривредна година: 1. октобар 2018. до 30. септембар 2019. године)

Површина ливада, дунум - Уписује се површина ливада које су редовно кошене током референтног периода.

Производња сијена, тона - Уписује се укупан принос сијена са природних и засијаних ливада.

ПОГЛАВЉЕ 4. БРОЈНО СТАЊЕ СТОКЕ И СТОЧНА ПРОИЗВОДЊА

У оквиру ове групе питања прикупљају се подаци о укупном броју стоке по појединим врстама и категоријама, промету/билансу говеда, свиња, оваца, коза и живине, подаци о производњи и промету/билансу кокошијих јаја, броју кошница (пчелињих друштава) и производњи меда.

Евидентира се укупан број стоке и живине без обзира на власништво (властита и туђа), која се на референтни дан (1. децембра 2019. године) узгајала на газдинству.

Под туђим грлима подразумевају се грла у власништву правних лица или других физичких лица, а налазе се на анкетираним газдинствима због тога, чувања, испаше и слично.

Примјер:

На референтни дан анкетања, на породичном газдинству налазило се 2.000 бројлера. Бројлери су у власништву правног лица с којим је склопљен уговор о тову. У упитник треба уписати 2.000 бројлера која се налазе на газдинству, без обзира на власништво.

Не уписује се властита стока газдинства која се на дан 1. децембра посматране године налазила код других правних или физичких лица због тога, чувања и сл. осим стоке у транзиту (нпр. женке или мужјаци који се налазе у другом